

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради університету
«30» серпня 2021 року,
протокол № 1.

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

«30» серпня 2021 року

М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ДЕРЖАВНЕ ТА МУНІЦИПАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ
У СФЕРІ ТУРИЗМУ»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 242 Туризм
галузі знань 24 Сфера обслуговування

м. Хмельницький
2021

РОЗРОБНИК:

Доцентка кафедри публічного управління та адміністрування, кандидатка економічних наук, доцентка
«27» серпня 2021 року

_____ Людмила ВАГАНОВА

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри публічного управління та адміністрування
«27» серпня 2021 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри, доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук, доцент
«27» серпня 2021 року

_____ Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ

Деканеса факультету управління та економіки, кандидатка економічних наук, доцентка
«27» серпня 2021 року

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
«28» серпня 2021 року, протокол № 1.

Перша проректорка, голова методичної ради університету, кандидатка наук з державного управління, доцентка
«28» серпня 2021 року

_____ Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 3
2. Заплановані результати навчання	– 4
3. Програма навчальної дисципліни	– 5
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 8
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 8
4.2. Аудиторні заняття	– 9
4.3. Самостійна робота студентів	– 9
5. Методи навчання та контролю	– 9
6. Схема нарахування балів	– 9
7. Рекомендовані джерела	– 10
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 10

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 24 Сфера обслуговування
2. Код і назва спеціальності	– 242 Туризм
3. Назва спеціалізації	– -
4. Назва дисципліни	– Державне та муніципальне управління у сфері туризму
5. Тип дисципліни	– вибіркова
6. Код дисципліни	– ППВ 7.4
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– бакалавр
9. Курс / рік навчання	– четвертий
10. Семестр	– восьмий
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 4,0 / 120
2) денна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 36
% від загального обсягу	– 30
лекційні заняття (годин)	– 18
% від обсягу аудиторних годин	– 50
практичні заняття (годин)	– 18
% від обсягу аудиторних годин	– 50
самостійна робота (годин)	– 84
% від загального обсягу	– 70
тижневих годин:	
аудиторних занять	– 6
самостійної роботи	– 14
курсозна робота (кредитів ЄКТС / годин)	- -
12. Форма семестрового контролю	– Залік
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– ЗПО 11 «Правове регулювання туристичної діяльності», ЗПВ 1.3 «Екологічна свідомість та відповідальність туристичного бізнесу»,

- ППО 12.1 «Менеджмент в туризмі»,
 ППО 12.2 «Комунікативний менеджмент»,
 ППВ 5.7 «Управління проектами в туризмі»,
 ППВ 5.8 «Інноваційний та проектний менеджмент в туризмі»,
 ППВ 5.9 «Планування та організація туристичного бізнесу»,
 ППВ 6.2 «Міжнародні економічні відносини»,
 ППВ 6.3 «Тайм-менеджмент»,
 ППВ 6.7 «Стандартизація, сертифікація та ліцензування туристичної діяльності»,
 ППВ 6.9 «Стандартизація, сертифікація та ліцензування туристичної діяльності в зарубіжних країнах»,
 ППВ 6.11 «Міжнародна туристична індустрія».
- 2) супутні дисципліни – ППВ 7.1 «Маркетингові дослідження в туризмі»,
 ППВ 7.2 «Туристичний брендинг»,
 ППВ 7.5 «Антикризове управління»,
 ППВ 7.8 «Стратегічне планування».
- 3) наступні дисципліни – ПП 2.3 «Практика переддипломна»,
 БР «Бакалаврська робота».
14. Мова вивчення дисципліни – українська.

2. Заплановані результати навчання

<p>Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни</p>	<p>Загальні компетентності</p> <p>K01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>K04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>Спеціальні компетентності</p> <p>K15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.</p> <p>K17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.</p> <p>K18. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління через призму концепції сталого розвитку.</p> <p>K19. Розуміння сучасних тенденцій, місцевих, регіональних та державних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.</p> <p>K29. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства, застосовувати міжнародно-правові норми у сфері туризму, у тому числі з урахуванням пріоритетів європейської інтеграції України.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.</p>

<p>ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.</p> <p>ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.</p> <p>ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).</p> <p>ПР13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.</p> <p>ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання, в тому числі на місцевому, регіональному та державному рівнях управління.</p> <p>ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.</p>
--

<p>Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:</p>
<p>1. Знання</p>
<p><i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i></p>
<p>1.1) називати функції, стадії управління розвитком економіки регіону; види, цілі і завдання міжнародних туристичних організацій; основні цілі, напрямки й методи туристичної політики в Україні; концептуальних засад планування розвитку туризму.</p>
<p>2. Розуміння</p>
<p><i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i></p>
<p>2.1) принципів та пріоритетів в управлінні регіональним розвитком сфери туризму; міжнародного досвіду публічного управління сферою туризму; ролі міжнародних організацій в регулюванні й управлінні туристичною діяльністю; міжнародних актів, які регулюють туристичну діяльність; сутності регіонального маркетингу;</p>
<p>2.2) виділяти органи державного та муніципального управління, їх функції; повноваження органів регіонального управління та місцевого самоврядування; інструменти й важелі управління регіональним розвитком туризму.</p>
<p>3. Застосування знань</p>
<p><i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i></p>
<p>3.1) використовувати інструменти регулювання міжнародної туристичної діяльності;</p>
<p>3.2) використовувати маркетинговий підхід до формування туристичного продукту регіону.</p>
<p>4. Аналіз</p>
<p><i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i></p>
<p>4.1) виділяти чинники управління розвитком сфери туризму; підходи до управління регіональним розвитком туристичної галузі в окремих країнах світу; організаційну структуру управління регіональним розвитком туризму;</p>
<p>4.2) виокремлювати напрями регулювання розвитку: готельного господарства, транспорту, закладів харчування, соціально-духовної інфраструктури, а також особливості формування та реалізації маркетингової стратегії регіону;</p>
<p>4.3) класифікувати кластерні моделі в управлінні регіональним розвитком туризму; методи планування та прогнозування розвитку туризму.</p>

5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) визначати організацію взаємодії місцевих органів влади з підприємствами, в тому числі, туристичних.
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) визначення соціально-економічних орієнтирів та інтересів розвитку сфери туризму;
6.2) процесів управління розвитком суб'єктів туристичного бізнесу в регіоні;
6.3) основних підходів до розробки регіональних програм розвитку туризму.
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) інформаційно-аналітичного забезпечення регіонального маркетингу;
7.2) розробляти маркетингові стратегії регіонів і міст;

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи державного і муніципального управління розвитком сфери туризму

Основи управління регіональним розвитком. Регіональна політика як основа управління регіональним розвитком. Державне регулювання і управління регіональним розвитком. Об'єкт, мотивація, функції, стадії управління розвитком економіки регіону. Завдання управління сферою туризму. Принципи і пріоритети в управлінні регіональним розвитком сфери туризму. Чинники управління розвитком сфери туризму. Соціально-економічні орієнтири та інтереси розвитку сфери туризму.

Тема 2. Міжнародний досвід організації управління регіональним розвитком туризму

Міжнародний досвід публічного управління сферою туризму. Досвід управління регіональним розвитком туристичної галузі в окремих країнах світу. Роль міжнародних організацій в регулюванні й управлінні туристичною діяльністю. Види, цілі і завдання міжнародних туристичних організацій. Міжнародні туристичні заходи. Інструменти регулювання міжнародної туристичної діяльності. Міжнародні акти, які регулюють туристичну діяльність.

Тема 3. Загальна характеристика державного та муніципального управління у сфері туризму та механізм його реалізації

Держава і туризм. Поняття та сутність державного та муніципального управління у сфері туризму. Органи державного та муніципального управління, їх функції. Державні органи регулювання туризму в Україні. Організаційна структура управління регіональним розвитком туризму. Нормативно-правова база туристичної діяльності. Державна регіональна політика та управління регіональним розвитком. Основні цілі, напрямки й методи туристичної політики в Україні.

Тема 4. Регулювання та управління розвитком інфраструктури сфери туризму

Регулювання розвитку готельного господарства. Регулювання розвитку транспорту. Регулювання розвитку закладів харчування. Регулювання розвитку соціально-духовної інфраструктури. Соціальна інфраструктура як чинник поліпшення умов життєдіяльності населення.

Тема 5. Місцеве самоврядування в системі управління регіональним розвитком туризму

Сутність, теоретичні джерела та історичні особливості становлення і розвитку місцевого самоврядування в Україні. Система місцевого самоврядування в різних країнах та в Україні. Повноваження органів регіонального управління та місцевого самоврядування. Основні функції і завдання управління на рівні міських поселень. Організація взаємодії місцевих органів влади з підприємствами, в тому числі туристичних.

Тема 6. Управління розвитком туризму в обласному регіоні

Мета, принципи, інструменти й важелі управління регіональним розвитком туризму. Аналіз передумов функціонування системи управління розвитком туризму в обласному регіоні. Форми, методи та механізм регулювання і управління регіональним розвитком туризму. Діяльність агенцій регіонального розвитку. Управління розвитком суб'єктів туристичного бізнесу в регіоні. Туристські дестинації як суб'єкт управління регіонального розвитку. Кластерні моделі в управлінні регіональним розвитком туризму. Державна підтримка малого підприємництва в регіоні.

Тема 7. Регіональний маркетинг як інструмент управління регіональним розвитком

Сутність регіонального маркетингу. Маркетинговий підхід до формування туристичного продукту регіону Інформаційно-аналітичне забезпечення регіонального маркетингу. Особливості формування та реалізації маркетингової стратегії регіону. Маркетингові стратегії регіонів і міст: типології за формою, змістом та способом реалізації. Управління якістю туристичного продукту.

Тема 8. Розробка та економічне обґрунтування регіональних програм розвитку туризму

Основні підходи до розробки регіональних програм розвитку туризму. Концептуальні засади планування розвитку туризму. Методи планування та прогнозування розвитку туризму. Особливості стратегічного планування розвитку туризму та його місце в системі управління регіональним розвитком.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1	Тема 1. Теоретичні основи державного і муніципального управління розвитком сфери туризму	14	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
2	Тема 2. Міжнародний досвід організації управління регіональним розвитком туризму.	14	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
3	Тема 3. Загальна характеристика державного та муніципального управління у сфері туризму та механізм його реалізації.	16	2	2	-	-	12	-	-	-	-	-	-
4	Тема 4. Регулювання та управління розвитком інфраструктури сфери туризму	16	2	2	-	-	12	-	-	-	-	-	-
5	Тема 5. Місцеве самоврядування в системі управління регіональним розвитком туризму	14	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
6	Тема 6. Управління розвитком туризму в обласному регіоні	18	4	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
7.	Тема 7. Регіональний маркетинг як інструмент управління регіональним розвитком	14	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
8.	Тема 8. Розробка та економічне обґрунтування регіональних програм розвитку туризму	14	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
	Всього годин	120	18	18	-	-	84	-	-	-	-	-	-

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів денної форми навчання включає завдання до кожної теми (окремих тем) та індивідуальні завдання.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.3. Виконання індивідуальних завдань всіма студентами не є обов'язковим і може здійснюватися окремими студентами з власної ініціативи або за пропозицією викладача.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- виконання завдань за допомогою комп'ютерної техніки у відповідності до тематики заняття;
- дискусійне обговорення проблемних питань;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

- 1) перевірки завдань, які були виконані студентом за допомогою комп'ютерної техніки на практичному занятті;
- 2) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 3) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного заліку з використанням комп'ютерних технологій.

Структура залікового білету включає три теоретичних завдання.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

7. Рекомендовані джерела

1. Управління регіональним розвитком туризму: навч. посіб. / За ред. проф. Семенова В.Ф. Одеса, 2011.
2. Дутчак С.В. Управління регіональним розвитком туризму : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2011.
3. Семенов В.Ф, Герасименко В.Г. та ін. Управління регіональним розвитком туризму: Навч. посіб. Одеса: Одеський державний економічний університет, 2011.
4. Розвиток туристичного бізнесу регіону: навч. посіб. / За ред. проф. Школи І.М. Інтернет ресурс: <http://infotour.in.ua/shkola.htm>.
5. Романів П. В. Управління регіональним розвитком туризму: навчально-методичні матеріали. – Львів, 2009. 78 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт Президента України [Електронний ресурс]. – Режим доступу – <https://www.president.gov.ua>
2. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу - <http://www.rada.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу – <https://www.kmu.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс] / Режим доступу: www.minfin.gov.ua.
5. Офіційний сайт Міністерство освіти і науки України. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу -<http://www.nbuv.gov.ua>.